

mel i sucre

... PREMSA FORANA a partir d'ara en ferem de les nostres ... i el Mel i Sucre tornarà una altra cosa, ens tendran que donar subvencions, rebrem més suport moral,... però estarem més controlats,...

.NOTA .- Aquest bergant és el nou public relacion, de la secció d'assessorament tècnic " Redacció Mel i Sucre "

A AQUEST NUMERO HI TROBAREU

- Notícies locals, del que succeeix al poble, fins a l'hora de tancar el número, per l'O.C.B.
- Ajardinament escolar: projecte presentat pel claustre de professors de Sant Joan a l'Ajuntament.
- Sant Antoni 86, glosat de lloança inmerescuda a gent actual, i d'alabança al Sant.
- Es pas d'es regidors de Sant Joan. Contarella curta treta de l'aplec de Rondaies d'en Jordi des Racó.
- Els Reis, notes mes o manco històriques, per Joan MOREY Company.
- Bestiari, el gorrió, breu estudi d'aquest animaló, per Cosme Nigorra, Joan MOREY i altres.
- Vespre de Sant Antoni, cançons cantades aqeust dia. (No apta per a persones propenses a sentir-se ferides, qui no ho vulgui llegir és ben lliure de no fer-ho)
- Mel i Sucre, 1.986, comentari al respecte, per Miquel Company Florit.
- L'oficina de Correus, breu comentari sobre la necessitat d'aquest servei a Sant JOan, Per MIquel Company Florit.
- El temps, 1.985, Resum estadístic de l'any passat, per Miquel company Florit.
- Ajuntament, resum ple extraordinari de 25-01- 86, Per Joan Sastre Joan
- Passatemps, per Joan sastre Joan

MEL I SUCRE num- 67, Gener de 1.986. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

PORTADA.- Els Reis (Oro, copa, espasa i basto)

CONTRAPORTADA - En pixa-olives

Local Social.- No n'hi ha

Tothom que vulgui col.laborar que faci de veure algú de l'equip de treball i que li entregui els originals abans de dia 20 del mes en curs.

Tirada actual.- 150 exemplars

Depòsit legal- 49- 1.983

Imprimeix Fot Bohigas

Preu de venda 150 pts

NOTICIES LOCALS

--- Com estava previst, dia 27 de Desembre tingué lloc l'assemblea anual ordinària de l'O.C.B. de Sant Joan

- Tota la junta directiva dimití i tornà esser votada. La junta directiva i equip de redacció queda format per: Joan MOREY Company, Miquel Company Florit, Cosme NIGORRA Fiol, Joan Sastre Joan.

- L'any 85, l'O.C.B. de Sant Joan quedà amb un deute de 3500 pts, pel que s'acordà que per l'exercici 86 la quota de soci seria de 1.600 pts.

- Per l'any 86 es va acordà que l'activitat més important a dur a terme (com altres anys) seria la edició de la revista local Mel i Sucre.

- Es cercarà local social, i en tenir-lo es disposarà d'ell

- A precís i preguntes sorgí el tema de Premsa Forana. s'acordà per unanimitat apuntar-s'hi (i així s'ha fet)

--- Com cada any, la revista de desembre del Mel i Sucre editava unes notícies estrafolàries com a conseqüència de la celebració del dia dels Sants Innocents. Demanam disculpes per si qualcú es va sentir ofès.

--- Dia 24 de Desembre, a la celebració de maitines, un cert element no identificat amb el clero, passà bacina abans que el rector.

--- Pel poble corr el rumor de que la companyia elèctrica GESA vol posar de franc la corrent de 220 V a tots els usuaris del poble.

--- Se coneix que l'any 86 ha d'esser un any de novetats en tots els aspectes. Per una part l'entrada de l'Estat a la CEE amb el conseqüent impost de l'IVA. Ja som europeus, se llegeix per tot arreu, hi ha que veure- ho, acabarem de perdre la poca identitat que teníem. El Mel i Sucre s'ha apuntat a Premsa Forana (ningú ho hagués dit fa un parell d'anys) A la torre de l'aigua s'ha inaugurat un nou bar restaurant, el dia dels fets hi va haver menjar per tothom i tres acordeonistes animaren l'aconteixement, prèvia benedicció del rector. Per altra part la carniceria de " Ca Na Micalona " ha canviat de local al mateix carrer Major.

--- Dia 5 de gener, vísperes dels Reis, tots reberem una jugueteta de mans dels Mags. Dia 6 dins l'església parroquial tingué lloc la representació de la comèdia " Els REis ", que com cada any, el que fallà más fou l'audibilitat.

--- L'autocar Palma- Sant Joan - Manacor, ja ha entrat en servici.

--- Dia 16 de Gener 14 fogarons encalentiren la vetlada de Sant Antoni. Degut a lo distanciat que estaven la gent no es va animar com molts d'altres anys. Així mateix no faltaren les ximbombades i les cançons pròpies del dia . El 17, dia del Sant, a pesar que al poble no fos festa local, no faltà la missa solemne al sant i les beneïdes de carroges

i animals de pèl o de ploma. Com cada any els " quintos " del poble començaren a actuar oficiosament.

--- Dia 12 de Gener tingué lloc a Sant Llorenç la III Dimonia-da. Hi assistiren 4 dimoniarros santjoaners.

--- La biblioteca de l'escola pública de Sant JOan comença a tornar grossa. Arriben llibres de lectura per al.lots, d'un vent i de l'altra: ha arribat un lot de llibres del MEC i un altre del Consell de Mallorca.

--- Dos coneguts socis, un dels quals és un dels dos secretaris de l'O.C.B. Sant Joan sortiren aquests dies damunt la premsa illenca, per ràdio i per TV; amb motiu d'una roda de premsa per presentar la nova "Comissió Permanent de la Unió de Pagesos "

--- Dilluns dia 13 de Gener, una representació de l'equip de Redacció d'aquesta revista assistí (sense veu ni vot) a una reunió de Premsa Forana.

--- Durant les passades festes nadalenques, una seixantena d'al.lotes santjoaneres reberen la mateixa carta amorosa. Recordem que ja fa devers deu anys el " Acorasado de pasión " en feia de les seves.... .. " es la ilusión de todos los días ".

--- Devers les 4 de l'horabaixa de dia 16 de gener, encara no se sabia amb certesa si l'O.C.B. de Sant Joan feria un fogueró. En poc temps es decidiren i en feren un de ben gros. Devora ell s'hi cantaren cançons de tot tipus, entre les que cal destacar les " verdes ". Les quals estan en part reproduïdes a aquesta revista.

--- L'escola torna esser notícia aquest primer mes de l'any. Per una banda un alumne, per decisió del Consell de Direcció ha estat expulsat per 15 dies del col.legi. Per altra banda corren rumors (no és la primera vegada), que per allà d'alt hi circula droga. Deuen esser els ma teixos de sempre.

--- A la revista del mes passat num-66 se publicaren les quotes que reben els edils de l'ajuntament de Sant JOan durant un any; idò bé, les xifres estan equivocades, cobren el que diu la relació, però dues vegades, o sia el doble.

--- Enguany, pel nostre terme s'han sembrat bastants d'ametllers. Substituint les faltes que havia provocat la sequetat d'aquests anys anteriors. Per altra banda els ametllers, enguany, se pot dir que no han acabat de perdre les fulles degut a les bones condicions climàtiques de la tar dor i principi d'hivern; també ja n'hi ha de florits de bon de veres.

--- La gent, aquests primers 15 dies de l'any pareix que han acabat la salut (una passa de grip) i els doblers (tot torna IVA)

--- Dia 31 de Desembre n'hi va haver que varen veure passejar-se pels carrers del poble un home que tenia tants de nassos com dies té l'any. Hi ha que veure- ho per creure- ho.

--- El batle de Madrit s'ha mort, per altra banda el

--- Segons una publicació de premsa illenca, el tractor de Gadaf fi té més CV de potència que el que exhibeix el nostre " tractor- man "

--- Un divendres d'aquests a la programació cicle de mitjanit, TVE emití el film " El imperio de los sentidos ". Lo endemà tothom feia cara de son.

--- Tots els comerços del poble (i els d'altres bandes també) van com a bojos per no fer les coses malament en l'aplicació de l'IVA.

--- El santjoaner Carles Costa parlà per una emisora de ràdio (la R.C.E.) sobre la revista Sant Joan i sobre la problemàtica del poble (inexistent).

--- Molts de santjoaners despediren l'any 85 al local de Can tronca, on amb no gaire doblers porien sopar i fer festa.

--- El xeremier de la colla santjoanera toca amb un grup musical de Santa Maria, format fa poc temps: " Coa NEgra "

--- Dia 24 de gener conferència a la Cooperativa sobre I V A, aplicat a l'agricultura, pels pagesos de Sant Joan. La xarla estava organitzada per la Unió de Pagesos de Mallorca i la Cooperativa de Sant Joan. Hi assistiren més de cent persones.

--- Durant el mes de gener ha mort l'home més vell de Sant Joan, l'amo'n Toni de Ses Roques. Havia nascut pel febrer de 1.889.

--- El nostre deixa d'esser el poble tranquil de fa estona, en que la gent deixava la casa oberta durant el dia, o amb la clau al pany. Actualment ja no hi poren deixar ni el cotxe obert: s'altre dia un jove no santjoaner durant el dia i a la vista d'altra gent, s'apropià d'un ford Fiesta, que estava aparcad davant ca el seu propietari.

--- S'ha complit el primer aniversari de la inauguració de les escoles noves, i de la nevada que va fer el segon dia d'escola de l'any 1.985.

--- Un grup del G.E.M., té previst efectuar durant el present any l'expedició NIGER- 86, i arribar fins al massif de Tassili Oua - n - Ahaggar. Hi participa activament (hi ha d'anar) el santjoaner Bernadí Company.

AJARDINAMENT ESCOLAR .-

El claustre de professors del col·legi públic de Sant Joan ha presentat al nostre Ajuntament una proposta d'ajardinament del recinte escolar. S'ha enviat l'esquema adjunt i la llista de plantes que agradaria fossin sembrades als professors. Sempre s'ha tengut present (per pert del claustre) imitar en lo possible, la vegetació típica de Mallorca, sobretot la de l'alzinar i al garriga, per aconseguir així, que el recinte quedi més integrat a la natura.

PARCEL.LA - 1 .-
=====

1 - Alzina (Quercus ilex)	8 - Ullastre (Olea europea
silvestris)
2 - Olivera (Olea europea)	
3 - Arbocera (Arbutus unedo)	9 - Mata (Pistacia lentiscus)
4 - Murtera (Myrtus communis)	10- Nespler (Mespilus germanica)
5 - Pi ver (Pinus pinea)	11- Llorer (Laurus nobilis)
6 - Ciprell (Erica multiflora)	12- Aranyoner (Prunus espinosa)
7 - Llampúdol (Rhannus alaternus)	
	13- Cirerer de pastor (Crataegus monogyna)
	14- Atzaroler (Crataegus azarolus)

PARCEL.LA - 2
=====

- 1 - Fasser (Phoenix dactylifera)
2 - Garballó (Chmaerops humilis)
3 - Cirerer de Betlem (Ruscus aculeatus)

BARDISSA - 1 .- de Romaní (Rosmarinus officinalis)

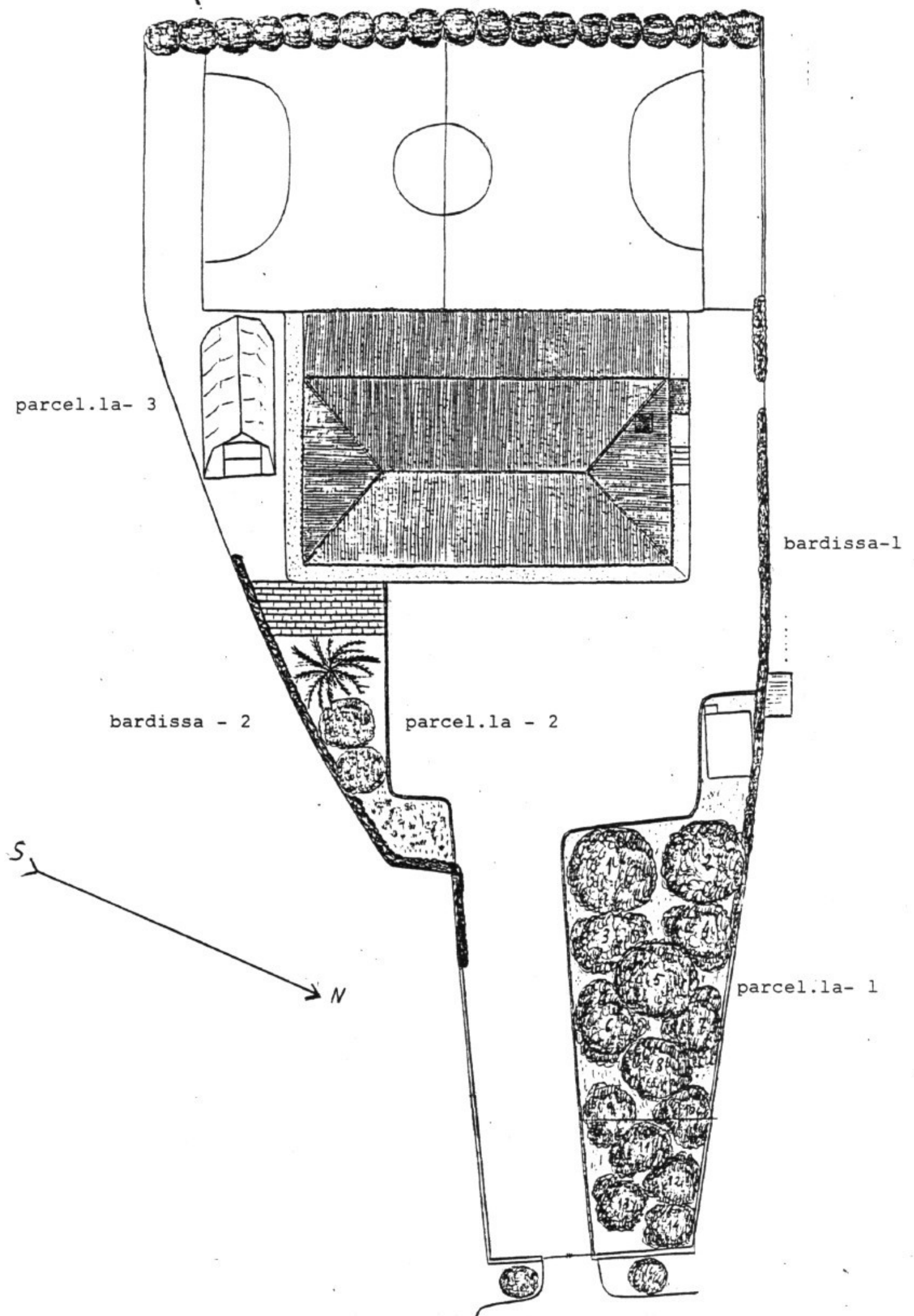
BARDISSA - 2 .- de xiprer de ventall (Thuia ...)

Altres plantes que se podrien sembrar als llocs buits:

- Rotaboc (<i>Lonicera implexa</i>)	- Argelaga (<i>Calicotome spinosa</i>)
- Vidalba (<i>Clematis cirrhosa</i>)	
- Vidriella (<i>Clematis flammula</i>)	- Cossiada (<i>Globularia alypum</i>)
- Aladern (<i>Phylirea latifolia</i>)	- Estepes (<i>Cistus</i>
- Ginebró (<i>Juniperus oxycedrus</i>)	- Espareguera (<i>Asparagus</i> ...
- Matapoll (<i>Daphne gnidium</i>)	- Aritja (<i>Smilax aspera</i>)

PARCEL.LA - 3

Se té previst construir- hi un hivernacle amb la subvenció rebuda del consell al respecte.

Sant Antoni, Sant Antoni
alliberau- nos de tot mal
guiau l'Obra Cultural
preservau- li del Dimoni.

Trobar una cas voldrien
els seus administradors
Sant Abat, ajudau- los
de tot cor os agrairien.

Siguent bons al.lots com són,
intel.ligents, ho són massa !
tots venen de bona raça
de sa més llesta del món.

El desert fou vostra llar
i entre animals salvatges
dormieu entre els boscatges,
coves, arenals i mar.

i la vostra saviesa
de senzillesa i amor;
tot ser ve a Vos amb fermesa
amb el cor ple de fervor.

Els animalets guardau- nos
de la pesta i de la fam
i també vos demanam
un refugi on amagar- nos.

Feis que el dia de demà
les gràcies poguem donar- vos
junts venguem a saludar- vos
i amb sa ximbomba cantar.

Que visca Sant Antoni Abat
per ell sia honor i glòria
feis del combat la victòria
i ajudau al desgraciat.

ES PAS D'ES REGIDORS DE SANT JOAN

Aquests regidors eren set; un dia los ve una orde de Ciutat i s'apleguen a llegir- la.

— Veiam si hi som tots — diu un.

Compta aquell, i no s'hi compta ell, i només n'hi surten sis

— N'hi manca un ! — diu — . Què serà això ?

— No res — diu un altre —, ja comptaré jo.

Compta, i tampoc no s'hi compta ell, i ja ho crec que només n'hi sortiren sis,

Sobretot, un després s'altre, se comptaren, però mai, es qui comptava, pensava comptar- se ell; i és de bo de veure que es compte no sortia.

— No res — diu es qui feia de batle — lo més curt és que anem de casa en casa de tots, i així trobaren es qui manca.

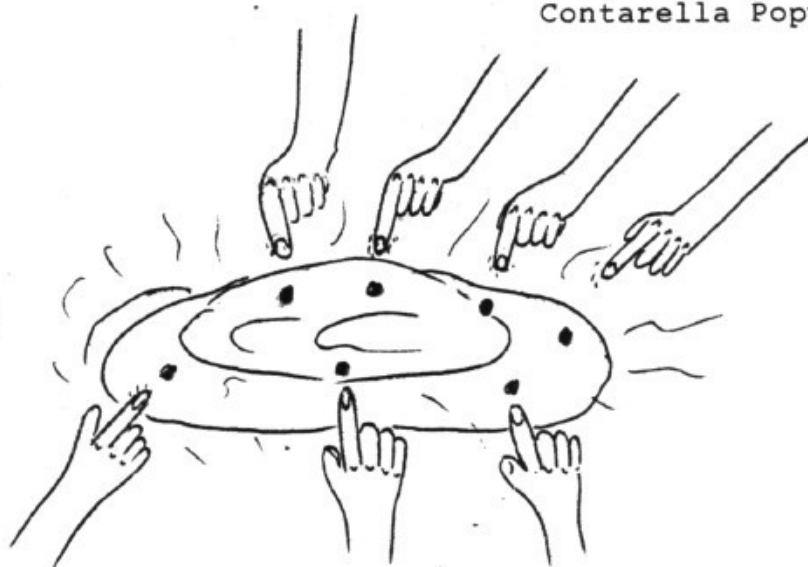
Se'n van de casa en casa; i com demanaven: — Es vengut a la Sala ell ? — per tot les digueren que sí.

A sa darrera casa que anaren, sa madona era més viva que una centella, i com sentí que es trobaven dins aquell envitricollat, los va dir; menant- los defora, davant una merda de bou fresca:

— Sabeu que heu de fer per aclarir si hi sou tots o si vos ne manca cap ?. Aficaeu cadascun es dit dins aquesta merda; i p'es forats que hi deixareu fets, sabreu quants sou.

Així ho feren, comptaren es forats, i n'hi va haver set. Llavó veren que hi eren tots.

Ventura de s'acudit d'aquella madona !

Contarella Popular

ELS REIS

Nascut Jesús a Betlem de Judà, en temps del rei Herodes, uns mags que venien d'Orient se presentaren a Jerusalem, diguent: " On és el Rei dels jueus que ha nascut ?. Ja que verem la seva estrella a l'Orient i hem vingut a adorar- lo "

Mateu- 2- 1

A partir d'aquesta transcripció evangèlica (que segurament ja era una deformació de la realitat) sorgí la llegenda dels Reis Mags, que després d'haver obsequiat al nin Jesús amb or, encens i mirra, repartiren obsequis a tots els altres nins que trobaren a la tornada als seus països d'origen.

Es a rel dels evangelis apòcrifs (segle IV) que el seu nombre fou fixat en tres: Melcion, Gaspar i Baltasar, i hom atribuí a cada uns d'ells una raça diferent (blanca, oriental i negre respectivament) i també una distinta etapa de la vida: la vellesa (60 anys), la maduresa (40 anys) i la juvenesa (20 anys), per creure que aquestes tres edats són crucials dins la vida d'una persona.

Costums tradicions, contarelles, ... anaren sorgint tot arreu de la vella Europa. I així a l'aplec de rondalles d'En Jordi des Racó, hi trobam la següent:

Com és que des tres reis d'Orient des Betlem n'hi ha un amb sa barba blanca

— Com es tres reis d'Orient arribaren a Betlem per adorar el Bon Jesuset i oferir- li or, encens i mirra, es més jove de tots, que era travessadís com una llançadora i poc afectat d'esser es darrer en lloc, trompitxà de tal manera, que passà davant an ets altres dos, com anaven a adorar.

Volgué esser es primer.

Però com s'aixecà dels peus del Bon Jesuset, sa barba li va esser tornada blanca blanca, i això que abans la tenia negra negra.

Ah, idò ? Aquesta oblada se'n va dur perquè, essent es més jove, volgué esser es de davant.

Anau- hi, voltros, a passar es veis a darrera i

La tradició occidental acceptà de seguida el nombre de tres i la seva reialesa (la biblia no diu que fossin reis), i es popularitzaren a partir de les croades, quan llurs suposades relíquies foren traslladades a la catedral de Colònia. Motiu de celebració especial, a l'occident, en l'Epifania (anomenada popularment els Reis), el dia 6 de Gener. L'Adoració dels reis Mags ha estat un dels motius més repetits de la iconografia cristiana i ha estat un tema literari freqüent, i a partir de l'Edat Mitjana motivà diversos gèneres, sobretot els misteris, que eren representats en esglèsies, i donà lloc a la península Ibèrica a l' Auto de los Reyes Magos (primera peça teatral coneguda de la lite-

ratura castellana i que cal datar vers la fi del segle XII o començament del XIII). Als països Catalans, suscità representacions dramàtiques documentades al País Valencià i a Mallorca des del segle XVI. Algunes versions mallorquines del s. XVIII, que han anat evolucionant i barrajant-se durant els segles XIX i XX prescindeixen de la degollació i afegeixen la participació de la Sibil·la.

A desgrat d'haver-se perdut molts costums antics (apedregament de jueus), a Mallorca continua essent una festa popular.

Se diu que quan els naipers hagueren de triar els dibuixos que havien de il·lustrar els dotzes dels quatre colls de cartes, ho triaren de la següent manera: Rei d'Oro - el rei d'Orient que regalà or al nin Jesús; Rei de Bastos - el rei que regalà encens; Rei de Copes - el qui regalà la mirra; i el Rei d'Espases és el rei Herodes.

Diu la veu popular que dels tres reis, l'un patia de mal de Sant Pau, l'altre de mal caduc i el tercer era fortament llunàtic i rampallut. Cada un dels monarques és advocat per a guarir del mal que ell patia, però la memòria popular no recorda quin era el que patia cada un d'ells. D'ací que el qui té alguna de les tres malalties els invoqui a tots tres, per no errar-se.

Pels Reis
ase és qui no ho coneix
i més ase qui ho coneix.

Nit dels REis estrellada,
any d'eixut i de secada

Després dels Reis
tothom és bon pagès.

Els Reis clars i assoleiats
tenim dos hiverns assegurats

El dia dels REis
al migdia es veuen els estels

L'hivern vertader,
pel Reis el fred primer.

— Majordom, quina hora és ?

— Les tres quarts pengen

— Com tan de temps i no venen, mala marxa me pareix; ves i parteix, a veure on s'entretenen.

I com cada any, milers d'al·lots són enganyats amb la infantil història. I els majors retornen als seus orígens. I tot junt forma l'espectacle, la tradició, l'engany, el consumisme, la no creativitat, l'anyorança,...

Joan Morey Company

BESTIARI

♂

Damunt es puig de Galatzó
s'hi fan carabasses blanques,
madona si me mostrau se an-
ques
jo vos mostraré es gorrió.

♀

el gorrió

Petits ocells prou
coneguts per l'home, ja
que, en part viu de les
seves deixalles o produ^u
tes.

Originari d'Euràsia
i nord d'Àfrica, però la
civilització europea l'
ha introduït i aclimatat
gairebé a tot el món. Ha
colonitzat les grans ciu-
tats europees, on hi viu
en esbarts, juntament amb
coloms, estornells, mèl-
leres ...

No són tan nombrosos com se creu normalment. El que passa és que viuen sempre prop de l'home (fins i tot, si un poble és abandonat els gorrions fugen), alimentant-se sobretot de grans, insectes, restes alimentícies, ... A pesar de la pressió que sofreix, la població és manté, per la gran potència reproductora: tres nieronades a l'any, de tres a cinc polls. El niu és un cúmul enorme de palla i rels, amb plomes i altres coses de dins, fet sobre els arbres (aquests són utilitzats moltes vegades per rates cellardes), sota les teules, dins els forats de velles parets, sobre pals de l'estès elèctric, ...

N'hi ha que diuen que els gorrions dels arbres són gorrions barraquers i els de les cases, gorrions teuladers; de fet són iguals. El que passa és que hi ha diferents espècies d'aus que s'anomenen gorrions: el gorrió comú o teulader (*Passer domesticus*), el gorrió barraquer (*Passer montanus*), que és troba en època de migració, menys negre que el comú, sense capell gris i amb una taca negra a les galtes; ambdós sexes tenen el mateix plomatge; se'l troba en esbarts pel camp), el gorrió foraster (*Peponia petronia*), el gorrió de forat (*Fringilla domestica*) i el gorrió de garriga.

Els mascles del gorrió comú són de color castany amb retxes negrenques a les parts superiors, blanc grisenc a les inferiors i tenen el pili gris fosc, la gola negra i les galtes blanques. Les femelles són grisenques sense marques distintives.

Es distribueixen en territoris, on viuen en clans de 10 ó 20 parelles amb la seva descendència. Tal vegada lo més destacable d'aquestes colònies sia la parada nupcial col·lectiva:

A l'hivern, el mascle, parat dins el seu territori, canta sense aturar-se de d'un lloc ben visible. Si passa una femella, el galan calla i remena la coa. Però si s'acosta al niu, es posa enmig i bota amb el cap ben dret, la coa aixecada i, mentres mostra el baverall negre, entre dins el niu seguit de la femella. Aquest procés ja pot marcar el destí de la parella.

Altres vegades el mascle encalça la femella. Si l'agafa, la subjecta pel clotell i cauen els dos en terra. I aquest pareix esser el desencadenant de la parada nupcial col·lectiva.

Aquesta modalitat de comportament sexual té lloc a zona neutral. Quan apareix una femella, el mascle de més prop realitza el desplegament nupcial — ales penjant i separades del cos, coa dreta, plomes estufades i cap per amunt — i va piulant i botant enrevoltant la femella. Aquesta s'excita i pica al mascle a un costat. La cerimònia és captada pels altres mascles, que tot d'una se presenten i es posen a festejar-la estridentment. Intenten pessigar-la a la zona caudal i cloaca, ella procura evitar-los. De cop i resposta pega un vol i tots la segueixen fent molta bulla, fins que la femella se torna aturar i comença una altra vegada el procés.

A aquest joc col·lectiu hi participen totes les aus de la colònia, inclús les qui ja estan aparellades (i no exclueix la monogàmia). Sembla que la cerimònia té com a fi l'estimulació mútua i sobretot la sincronització de la vida sexual de la comunitat, manté la unitat del clan i prepara les femelles per a la fecundació. La còpula és molt breu.

Una vegada formada la parella la femella posa de 3 a 5 ous que cova ella mateixa, ajudada a vegades pels mascles durant el dia (a pesar de no disposar de placa incubadora pot mantenir els ous a temperatures adequades per a que no morin els embrions) Des cap de 11 ó 12 dies neixen les butzetes nues i sense veure'hi (a vegades cauen del niu). Estan de 11 a 14 dies a l'interior del niu. Surten i estan una setmana més alimentats per la vella, que finalment els deixa a la seva sort.

festeig de gorrions

Els agrada banyar- se dins un bassiot d'un camí quan ha plogut, i llavors es posen al sol per eixugar- se. A l'estiu també les agrada bolcar- se dins la pols dels camins: se diu que si fan això, és que els temps ha de canviar.

Els esbarts més grossos se formen a les ciutats, sobretot els vespres, a l'hora de dormir, que ho solen fer damunt els arbres de les places. A certs llocs s'han fet redades capturant en un vespre a milers d'individus. Al camp solen dormir sobre els arbres de fulla perenne, dins els canyars, dins corrals, dins pous (sobretot els dies de molt de fred), davall les teules,...

Hom ha inventat diferents procediments per a caçar aquests petits ocells, ja que són gustosos dins l'olla: garballets, escopetes d'aire comprimit, lloves,... quan dormen sobre els arbres se'l pot caçar amb un llum i una pala de fusta (pam !, un toc i despenjat, i així fins que n'hi hagi); si se sap el dia que dormen dins el pou, s'hi ha d'anar de vespre, se tapa el coll del pou amb uns filats, se fa por, els gorrions surten i les agafen.

A més de l'home els seus predadors naturals fan bona vega d'ells. Són caçats per òlibes, moixos,...falcons torters.

Des de sempre, els pagesos han declarat la guerra als gorrions, principalment pel consum ~~que fan~~ de fruita (sobretot si és primavera) : cireres, reïm, figues flors, prunes,... I també perquè aquests ocells són transmissors de malalties a les aus de corral, paparres, pigota, diftèria.

VESPRE DE SANT ANTONI

Totes aquestes cançons foren recollides a Sant Joan el vespre de Sant Antoni (16-01-86). A elles s'hi emplea generalment un llenguatge de clara tendència, erotitzant, satírica, picant, humorística,... No és intenció de l'equip de redacció Mel i Sucre ferir la susceptibilitat del lector, mes bé dar- li a conèixer un tipus de llenguatge, diguem- li " no comú ", i encara viu.

A n'es fogueró de l'Obra,
jo trob que hi hem de cantar,
perquè només de xerrar,
això trob que és molt pobre.

Jo les voldria de ver
amb una dona calenta,
que lo que hi ha baix es ventre,
pareix que acaba s'alè.

Si convidau a sopar
feis. me es botifarró,
així estaré millor
per poder partir demà.

Sant Antoni guarda es porc
i quasi tots els animals
que mos guardi dels impostos
i de tots els " concejals "

Haurem de promocionar
una mica es fogueró
i que sa gent no té raó
perquè no hi vol cantar

Assuaquí hi ha En Marió
i que li ha fuit sa cantera
jo crec que se fa enrera
perque cosa li fa olor.

Vaig tenir la paciència
de fer- li d'ajonollat
i es temps que feia es pecat
complia sa penitència.

A ses coves de Morell
hi habita una fadrina,
ella té sa pell molt fina
i me fa adressar s'ocell

I la barrinava en terra
estreta amb dos pulitxons
i amb so va-i-vé des collons
li vaig omplir es cul de terra

Es fusters fan es mantins
i es ferrers fan ses arades
i ses dones fan es nins
a força de perdiuades.

Dues al.lotes corrien
per una perdiu agafar,
jo els en dava una amb sa mà
i ninguna la volia.

Sant antoni ja és demà
i anit se fa es fogueró,
sa gent ve a veure- ho
i emperò no vol cantar.

Tu ara estàs en es punt
de rompre barres d'acer
i jo ja veig es fosser
que em tira terra damunt.

A damunt Sant Nicolau
hi havia dues formigues,
de ses cames feren bigues
i des cos l'enganx de la nau.

i des caps feren dos bufets
que hi caben cent criatures,
i de ses llavoradures,
per seure, feren banquets.

Com es boc de Son Carlà,
que amb un vespre se tirà
cent ovelles i es pastor
i llavonses per pitjor,
n'envergà dos an es cà
Sa senyora i es senyor
també les se va passar
i llavors de sa fortó
se'n va dins s'engreixador
i se seu a un racó
i encara el se remenà.

Ha vengut Na Lligadeta
i jo trob que l'hem de fer cantar
i si ella amb jo se vol posar
jo li fotré una estreta.

Han posat a n'es diari
una cosa que està bé,
que sa setmana qui ve
mos ha de sanar es Vicari.

Jo festejava a les fosques
sense llum ni foc colgat
i sa mare a n'es costat
que li espolsava ses mosques.

L'hi tocava i l'hi tocava
i sa mare se'n temé,
i ella per quedà bé
calava es cap i becava.

Jo estava que l'hi tocava
a n'es portal des corral
i sa mare em va dir animal
i beneit si no l'hi claves.

Na Maria Pixa- olives,
té sa poma de set fulls,
quan arriba cluca es ulls,
i no sap qui la barrina.

Es fonoll de ses voreres
se sol fer llarg i gruixat,
jo en tenc un raig de sembrat,
dins Sant Joan sa mitat
i s'altra mig dins Porreres.

Es fonoll, per lo millor
se sol fer per un igual,
si em pensàs no fer- vos mal,
jo posaria es pardal
enmig de sa partió.

.....

*

Hortolana, hortolana,
quines pomes tens a s'hort,
totes són d'allò més fort,
menos sa teva que és blana.

D'una altra classe n'hi ha,
que se diuen marineres,
són fortes per ses voreres
i fluixes pes comellar.

D'una altra classe n'hi ha
que se diuen pomes del ciri
a jo em fan passar martiri,
perquè no hi puc arribar

D'una altra classe n'hi ha
que se diuen pomes de Muro,
aqueixes ja van a duro
i jo no les puc comprar.

I d'una altra classe n'hi ha,
que se diuen petitetes,
aqueixes són a pesseta
i jo ja les puc pagar.

HORTOLANA, HORTOLANA

Sant Joan (16-01-86)
Vespre de Sant Antoni

Handwritten musical notation for the song "Hortolana, Hortolana". The notation is on two staves. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are: "Hor- to - la- na, hor-to- la - na, qui- nes po- mes tens a s'hort,". The second staff continues the melody with the lyrics: "to- tes són d'a- llò més fort --- me- nos sa te- va que es bla - na". There are handwritten initials "S." at the beginning of the first staff and "al.s." at the end of the second staff.

Interpretació: Joan Nigorra

Transcripció: Joan Sastre Joan

Joan Morey Company

Guillem Florit Caimari

MEL I SUCRE, 1. 986

La conclusió de l'any 1.985 amb una assemblea a la qual hi assistí una reduïda participació de socis, i en la que, entre altres punts propis d'aquestes reunions, es feia notar un cert temor a la desaparició de l'O.C.B. i en concret de la seva revista Mel i Sucre, es va acordar entre tots un relleuament del mateix butlletí i la seva adhesió a Premsa Forana.

En un final d'any econòmicament difícil, la revista Mel i Sucre arribava al mes de Desembre amb un mínim de dèficit. Es a partir d'aquesta situació que s'acorda elevar la quota dels socis, situada actualment en 1.600 pts, xifra que permetrà la periòdica edició de la revista.

Tot i que durant els cinc anys d'existència del butlletí, aquest ha sortit periòdicament a la cita amb els seus lectors, la diversitat de col.laboradors durant aquest passat any 1.985 ha disminuït, el que agreuja la seva edició. En un intent d'aproximar i relleuament la revista cap als socis, es convida a la col.laboració de la gent inquieta i amb ganes d'escriure. Cal constatar que elaborar un escrit i/o un article suposa un esforç creatiu que fomenta la imaginació i la crítica. Mel i Sucre esdevé com moltes d'altres revistes de la part forana de Mallorca, un mitjà de comunicació obert, en el que es fa més fàcil la participació de la gent dels pobles.

ENTRADES

QUOTES SOCIS - 122.400 pts.-

SORTIDES

MEL I SUCRE - 122684 pts.-

DESPESES DIV.- 2000 pts.-

TOTAL/' 124.684 pts.-

Miquel Company Florit

L'OFICINA DE CORREUS

La concentració i/o localització de funcions administratives a Mallorca es dona en un percentatge elevadíssim a Palma, tenint la resta de Mallorca — a excepció dels grans nuclis com Inca, Manacor, Felanitx, Sóller, Pollença — una mínima infraestructura. Tot i això alguns municipis del Pla, veïns del nostre, ofereixen un dinamisme administratiu, econòmic i cultural molt superior a Sant Joan. El fet de les teuleres a Vilafranca; bigues, pell i " butano " a Montuïri; empreses de totxos i ciment a Porreres; totes elles creen als respectius pobles una dinàmica i un moviment econòmic que genera a la vegada funcions administratives i financeres de importància.

La diversitat d'oficines bancàries, alguna que altra gestoria comercial, oficines depenents de l'administració pública, etc donen vida i estimulen en certa manera a conservar per part dels mateixos pobles als organismes citats. La circumstància d'allò que està prop de noltros, la facilitat avui en dia en aconseguir un document; la possibilitat de poder fer transaccions financeres, administratives al teu poble obliguen a aquesta conservació.

L'oficina de Correus a Sant Joan, tot i la seva poca dinàmica, és un d'aquests serveis a salvaguardar. Dona importància al mateix poble en quant a infraestructura administrativa; facilita la labor de molts d'usuaris i evita un desplaçament innecessari a un poble veïnats o la mateixa Palma per arreglar un paper. D'altra banda s'ha de vetllar pel seu bon funcionament i eficàcia. Cal preservar l'oficina, ja que l'estafeter i el carter desapareixeran degut a les pressions de pobles veïnats ansiosos d'aconseguir el servei.

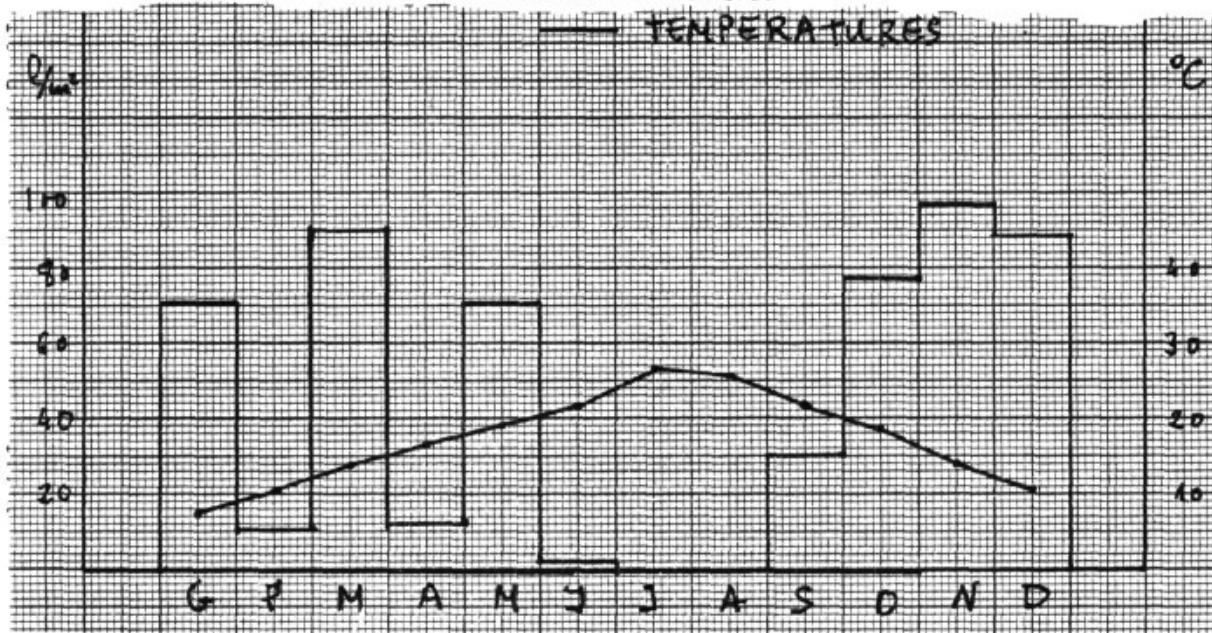
Miquel Company Florit

EL TEMPS .- 1.985

1.985 ha estat el segon any més plujós del quinqueni 1.980- 85 (527 mm), darrera del 1.982.

El període de sequetat que havia començat a la tardor de 1.981 (134 mm de Setembre a Desembre) s'havia allargat de forma considerable fins al 1.985. No obstant i donat que no sabem el que nos durà el 1.986, aquest cicle, parc en precipitacions ha estat — d'acord amb l'estadística — un cicle típic de sequetat. Aquests intervals són normals i en una sèrie pluviomètrica llarga (30 - 40 anys) se'n poden comptabilitzar 1 ò 2, excepcionalment 3.

1.985, però, ha estat un any, climatològicament parlant, normal. Un hivern fred i gelader, amb neus pel Gener, una primavera humida però fora de temps, un estiu sec amb poca precipitació i calorós i una tardor humida — la més humida del quinqueni, amb 294 mm de Setembre a Desembre.

A J U N T A M E N T

Resum del ple extraordinari de 25- 01- 86

Va esser en dissabte i va començar a les 12 del migdia, faltaven Gabriel Mora i Gabriel Mates. Joan Sastre va arribar tard.

1.- Lectura de l'esborrall de l'acta anterior

Llegida i aprovada per unanimitat

2.-Aprovar el compte general del pressupost 1.984

Es va aprovar per unanimitat.

Aquest Compte està especificat a la Memòria Municipal 1.985 i a continuació ve el resum general:

Ingressos	17.868.972 .-
Pagaments	16.790.572 .-
Existències caixa .	1.078.400 .-
Pendants cobrament .	3.450.034 .-
Pendants pagament .	4.325.211 .-
Superàvit	203.223 .-

3.- Aprovar el compte del patrimoni 1.984

També va esser aprovat per unanimitat, i també figura especificat a la Memòria.

Hi ha hagut els següents augments de patrimoni (any 84)

- Finca rústica de 979 m² a Son Juny, per ampliació camp de futbol 256.777 .-

- Estanteria metal·lica de 20 estants per la biblioteca pública 18.513 .-

-Calculadora per l'oficina (CANON- P-25-D)
18.500 .-

- Guirnalles per enllumenat ornamental dels carrers.
57.691.-

El total d'augments ha estat 351.481.-

No hi ha hagut cap baixa.

En definitiva el patrimoni total de l'ajuntament ascendeix a 9.513.021 pts. Hi ha manllevades, en concepte de préstecs 5.009.565 pts.

4.- Festes locals 1.986

Com cada any l'ajuntament pot triar dos dies feiners com a

festes locals. Una vegada estudiades les festivitats triades pel Govern Central, Govern Autònom i Consell Insular, la corporació municipal ha decidit fer festa els dies 24 de Juny i 29 d'agost (els dos Sant JOans més coneguts al nostre poble)

5.- Patrocini festa des " Pa i Peix " amb el certamen poètic

Carles Costa va informar que com cada any l'organització de la festa es duria conjuntament entre la Parròquia i l'Ajuntament. Per part de l'ajuntament el sr. Costa proposà fer una reunió amb representant de les diferents entitats locals per veure de quins actes es pot disposar.

Joan Sastre va informar que possiblement la Coral de Magisteri tengui interès en venir a fer un concert.

El sr, Batle va dir que se faria tot lo possible per poder inaugurar el centre sanitari amb motiu d'aquest festivitats; i va consultar al delegat d'obres Joan Mates la possibilitat de tenir feta l'eixample de la curva d'abaix, que contestà amb un no, però que se poria començar

6.- Adquisició mobiliari centre sanitari local

La conselleria de Sanitat dle Govern Autònom té una quantitat aproximada a 1.700.000 pts per dotar al centre sanitari amb el mobiliari i aparells necessaris pel seu funcionament. Per tenir una orientació per saber el que havien de menester, l'ajuntament va fer una consulta per escrit al facultatiu i A.T/S. locals.

L'equip municipal encarregat d'aquest servei aspira a tenir-ho tot instal·lat pel Quart Diumenge, i poder fer la inauguració.

7.- Reabilitació i adecentament del local de l'antiga escola de nines.

Va exposar el sr, batle que el contrast entre el nou local del centre sanitari i l'escola antiga de les nines desmilloraria el conjunt. De manera que va proposar demanar una subvenció a qui correspongui per l'adecentament de l'edifici. Es pense que a la llarga pot esser un local social per l'Associació de Tercera Edat.

8.- Proposta al MOPU per ampliar dins el casc urbà de Sant Joan la carretera Montuïri- Petra.

Aquesta ampliació se fa en vistes a que el MOPU es cuidi del manteniment d'aquests carrers.

Actualment la carretera passa pels carrers de Palma- Major- Petra, i es proposa un segon ramal per Palma- Mestre Mas - Camí de Sa Bastida.

ENCREUAT .-

HORITZONTALS .- 1.-Aproximadament 52 setmanes. Aviat. 2.- Esser mític, mig home i mig cavall. 3.- Forat bastan frequentat pels botons, i ocasionalment per capolls de flors. Part prima de la fulla d'un ganivet. 4.- Objecte volant. Acció d'emetre sons explosius del pit i de la gargamella amb contraccions peculiars dels músculs de la cara i del diafragma. 5.- Tallin els cabells a ran. Educació física. 6 .- Femení, que sap callar allò que se li ha confiat. 7.- Interjecció que incita a posar immediatament en pràctica alguna cosa. Superfície plana i llisa, generalment de fusta amb funcions molt diverses. 8.- En termes mariners, part de davant. Diminutiu carinyós del que dirigeix. 9.- Estat de tranquil·litat i d'harmonia, no torbat per hostilitats. arutrebo, llevilC.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

VERTICALS .- 1.- Interpreta personatges ficticis. Aliança post- Popular. 2.- Conjunt i disposició dels nervis, especialment a les fulles de les plantes i a les ales dels insectes. 3.- 563 dies. Arbre que ha arrelat molt bé dins el nostre paratge. En fan especialment els animals de ploma. 4.- A l'estiu, a Mallorca n'hi ha molts, es solen passejar amb camisa floretjada i calçons curts i una bona màquina de retratar. 5.- Farina pastada amb aigua i cuita al forn. Poble de l'interior de l'illa que aspira a ascendir a la categoria de ciutat. La primera de primera. 6.- Camí a seguir per arribar a un lloc determinat prèviament . Planta perenne de forta olor desagradable, glauca, pulverulent, glandulosa a la part superior; tiges dretes, flexuoses de 20 a 30 cm; fulles oblongues, bipinnatisectes, amb folíols desiguals, oblongo- cuneiformes, els inferiors de les caulinars estipuliformes ; floreix de Maig a Agost (1). 7- Lloc de moltes eres. Damunt davall. País sudamericà llarg i prim. 8.- El qui fa o adoba els guarniments de les bèsties. Creu. Acord de Re menor

A J U N T A M E N T (continuació)

9.- PROPOSTA AL CIM per canviar la carretera Montuïri- Vilafranca dins el casc urbà de Sant Joan.

Actualment la carretera va pels carrers de Palma- Major- Consolació - Manacor, però tanmateix ningú en passa i el carrer emprat és el de José Antonio. L'Ajuntament proposa al CIM el nou traçat Palma- José Antonio - Manacor.

Inicialment s'havia pensat entrar per Caídos - Consolació- Manacor, però actualment el carrer Caídos és molt freqüentat pels al.lots per la situació de l'escola.

Joan Sastre Joan

